

PROJECTES PER A POBLACIÓ AFECTADA PER CONFLICTES ARMATS

Cada any són més les associacions de les Illes Balears que emprenen projectes relacionats amb l'ajuda humanitària, la cooperació al desenvolupament i l'educació, formació i sensibilització ciutadana, destinats a millorar les condicions de vida en els països en desenvolupament. La Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears secundà, entre d'altres, els projectes següents relacionats amb la població afectada per conflictes armats.

PROYECTOS PARA POBLACIÓN AFECTADA POR CONFLICTOS ARMADOS

Cada año son más las asociaciones de las Illes Balears que emprenden proyectos relacionados con la ayuda humanitaria, la cooperación al desarrollo y la educación, formación y sensibilización ciudadana, destinados a mejorar las condiciones de vida en los países en desarrollo. La Dirección General de Cooperación del Govern de las Illes Balears secundó, entre otros, los siguientes proyectos relacionados con la población afectada por conflictos armados.

COL·LECTIU D'EDUCACIÓ EN DRETS HUMANS I PREVENCIÓ ACTIVA DE CONFLICTES (CEPAC)

Projecte: Producció i Comercialització d'Aliments per a la Població Desplaçada al Nord-est de Colòmbia

País: Colòmbia

Zona: Departament de Santander

Soci local: CORAMBIENTE

Subvenció: 28.875 €

Projecte: : Producción y Comercialización de Alimentos para la Población Desplazada en el Nororiente de Colombia

País: Colombia

Zona: Departamento de Santander

Socio local: CORAMBIENTE

Subvención: 28.875 €

El desplaçament de la població per raons de violència a Colòmbia, a més de constituir una violació flagrant dels drets humans, té greus conseqüències socials, especialment per a les dones i els nins procedents de les zones rurals. Colòmbia és el segon país del món en nombre de desplaçats interns, amb uns tres milions de persones.

En el departament de Santander, s'hi han establert milers de persones que es venen obligades a abandonar els seus llocs d'origen i que ara viuen amuntegades en barraques, tant en zones rurals com en els suburbis de Bucaramanga i Cúcuta, en unes condicions insalubres.

La seguretat alimentària de les persones desplaçades queda fatalment capgirada amb el trasllat forçós a què es veuen sotmeses. A les llars de les famílies desplaçades, pràcticament tots els aliments que es consumeixen s'han d'adquirir a través de la compra, amb la qual cosa la qualitat se'n ressent i es produeixen baixos consums en vitamines, ferro i calci.

Per tal de millorar la qualitat de vida i la seguretat alimentària de les poblacions desplaçades en zones rurals properes a l'àrea metropolitana de Bucaramanga i Cúcuta, al municipi de Convención i a la província d'Ocaña, es va emprendre aquest projecte de producció i comercialització d'aliments durant l'any 2004.

Atès que la major part dels desplaçats procedeixen de zones rurals, on feien principalment tasques relacionades amb l'agricultura i la ramaderia, s'establiren unitats de producció de caràcter familiar, dedicades a la producció, transformació i comercialització de productes agroecològics, a través d'una estructura empresarial solidària.

Amb aquest projecte s'han estimulat processos de reconstrucció social i seguretat alimentària per a la població desplaçada del departament de Santander, que han beneficiat directament 400 persones i indirectament 800 persones més.

El desplazamiento de la población por razones de violencia en Colombia, además de constituir una violación flagrante de los derechos humanos, tiene graves consecuencias sociales, especialmente para las mujeres y los niños procedentes de las zonas rurales. Colombia es el segundo país del mundo en número de desplazados internos, con unos tres millones de personas.

En el departamento de Santander se han establecido miles de personas que se vieron obligadas a abandonar sus lugares de origen y que ahora viven hacinadas en chabolas, sea en zonas rurales o en los suburbios de Bucaramanga y Cúcuta, en unas condiciones insalubres.

La seguridad alimentaria de las personas desplazadas queda fatalmente trastocada con el traslado forzoso a que se ven sometidas. En los hogares de las familias desplazadas, prácticamente todos los alimentos que se consumen deben ser adquiridos a través de la compra, resintiéndose la calidad de éstos y produciéndose bajos consumos en vitaminas, hierro y calcio.

Para mejorar la calidad de vida y la seguridad alimentaria de las poblaciones desplazadas en zonas rurales próximas al área metropolitana de Bucaramanga y de Cúcuta, al municipio de Convención y en la provincia de Ocaña, se emprendió este proyecto de producción y comercialización de alimentos durante el año 2004.

Dado que la mayor parte de los desplazados proceden de zonas rurales, donde desempeñaban principalmente tareas relacionadas con la agricultura y la ganadería, se establecieron unidades de producción de carácter familiar, dedicadas a la producción, transformación y comercialización de productos agro-ecológicos, a través de una estructura empresarial solidaria.

Con este proyecto se han estimulado procesos de reconstrucción social y seguridad alimentaria para la población desplazada, beneficiando directamente a cerca de 400 personas e indirectamente a 800 personas más.

CRUZ ROJA ESPAÑOLA

Projecte: Assistència Psicosocial als Nins Afectats pels Conflictes Armats a la Regió Sud-est de Bòsnia i Hercegovina

País: Bòsnia i Hercegovina

Zona: Cantó Hercegovina-Neretva

Soci local: Creu Roja de Bòsnia i Hercegovina

Subvenció: 81.770 € (2003) / 74.788 € (2004) / 61.309 € (2005)

Proyecto: *Asistencia Psicosocial a los Niños Afectados por los Conflictos Armados en la Región Sudeste de Bosnia-Herzegovina*

País: *Bosnia-Herzegovina*

Zona: *Cantón Herzegovina-Neretva*

Socio local: *Cruz Roja de Bosnia-Herzegovina*

Subvención: *81.770 € (2003) / 74.788 € (2004) / 61.309 € (2005)*

Durant el conflicte iugoslau, Bòsnia i Hercegovina, que havia estat un model de convivència entre musulmans (44%), serbis (31%) i croats (17%), fou escenari d'actes genocides contra els musulmans bosnians.

En el cantó Hercegovina-Neretva, l'enfrontament entre croats bosnians i musulmans bosnians fou particularment cruel, i les venjances i els incidents violents es varen continuar produint fins i tot anys després d'haver finalitzat oficialment el conflicte. Avui en dia, a Bòsnia i Hercegovina encara perdura la divisió ètnica de la població.

Pel que fa al procés de reconciliació de les comunitats afectades pel conflicte, Creu Roja hi treballa, des de 1999, per donar suport al desenvolupament físic i emocional saludable, i d'educació per a la pau i prevenció de la violència entre nins i joves de Bòsnia i Hercegovina.

En el marc d'aquest programa s'executa aquest projecte, que s'inicià l'any 2003 a la regió sud-est de Bòsnia i Hercegovina. Durant el curs escolar 2004-2005 i el curs actual, professors i voluntaris de Creu Roja Joventut han impartit diversos tallers educatius en set escoles primàries i una de secundària de les municipalitats de Stolac i Caplina, i a les poblacions de Crnici i Domanovici, que han beneficiat 2.264 alumnes, d'entre 7 i 17 anys, i 104 professors.

Aquest projecte s'escalona en tres fases. La primera dirigida a millorar el desenvolupament emocional dels nins perquè siguin capaços de controlar les seves emocions primàries i aprenguin a expressar les seves opinions. A les etapes següents, que es duen a terme en escoles secundàries, es tracten temes relacionats amb els drets humans i la prevenció de la violència.

A través d'aquests tallers els alumnes disposen d'un espai on comunicar-se i expressar els seus sentiments i preocupacions, la qual cosa els ajuda a millorar el seu desenvolupament emocional i social en el respecte a la diferència. L'objectiu és que els nins es respectin ell mateixos i els altres, independentment de l'edat, el sexe o la religió.

D'altra banda, i pel que fa a aquest projecte, s'organitzen seminaris per a la formació de professors impartits per psicòlegs i pedagogs locals, i es concerten reunions entre professors dels diferents grups ètnics, per tal d'ajudar-los a superar els prejudicis culturals que afavoreixen la reconciliació entre les parts enfrontades.

Durante el conflicto yugoslavo, Bosnia-Herzegovina, que había sido un modelo de convivencia entre musulmanes (44%), serbios (31%) y croatas (17%), fue escenario de actos genocidas contra los musulmanes bosnios.

En el cantón Herzegovina-Neretva, el enfrentamiento entre croatas bosnios y musulmanes bosnios fue particularmente cruel, y las venganzas y los incidentes violentos siguieron produciéndose incluso años después de finalizado oficialmente el conflicto. Hoy en día, en Bosnia-Herzegovina todavía perdura la división étnica de la población.

Dentro del proceso de reconciliación de las comunidades afectadas por el conflicto, Cruz Roja trabaja, desde 1999, para apoyar el desarrollo físico y emocional saludable, y de educación para la paz y prevención de la violencia entre niños y jóvenes de Bosnia-Herzegovina.

En el marco de dicho programa se ejecuta este proyecto, que se inició en el año 2003 en la región sudeste de Bosnia-Herzegovina. Durante el curso escolar 2004-2005 y el presente curso, profesores y voluntarios de Cruz Roja Juventud han impartido diversos talleres educativos en siete escuelas primarias y una secundaria de las municipalidades de Stolac y Caplina, y en las poblaciones Crnici y Domanovici, beneficiando a 2.264 alumnos, de entre 7 y 17 años, y a 104 profesores.

Este proyecto se escalona en tres fases. La primera está dirigida a mejorar el desarrollo emocional de los niños para que sean capaces de controlar sus emociones primarias y aprendan a expresar sus opiniones. En las siguientes etapas, que se llevan a cabo en escuelas secundarias, se tratan temas relacionados con los derechos humanos y la prevención de la violencia.

A través de estos talleres los alumnos disponen de un espacio donde comunicarse y expresar sus sentimientos y preocupaciones, lo que les ayuda a mejorar su desarrollo emocional y social en el respeto a la diferencia. El objetivo es que los niños se respeten a sí mismos y a los demás, independientemente de la edad, sexo o religión.

Por otro lado, dentro de este proyecto, se organizan seminarios para la formación de profesores impartidos por psicólogos y pedagogos locales, y se concertan reuniones entre profesores de los diferentes grupos étnicos, para ayudarles a superar los prejuicios culturales que favorezcan la reconciliación entre las partes enfrontadas.

FUNDACIÓ AKWABA / SODEPAU

Projecte: Electrificació Fotovoltaica de l'Hospital i l'Escola del Camp de Refugiats d'Old Jalojai

País: Pakistan

Zona: Província de Nowshara

Soci local: Consell del Camp de Refugiats d'Old Jalojai

Subvenció: 26.028 €

Proyecto: Electrificación Fotovoltaica del Hospital y la Escuela del Campo de Refugiados de Old Jalojai

País: Pakistán

Zona: Provincia de Nowshara

Socio local: Consejo del Campo de Refugiados de Old Jalojai

Subvención: 26.028 €

L'informe La situación de los refugiados en el mundo (2006) d'ACNUR xifra en quatre milions les persones que han retornat a Afganistan, des dels països veïns, durant els últims quatre anys. La inestabilitat i les successives crisis que ha viscut aquest país durant la seva història moderna deixaren l'economia i les infraestructures en ruïnes i tingueren el seu punt culminant amb la pujada al govern dels talibans i la campanya bèl·lica declarada pels Estats Units, amb la sortida del país d'un terç de la població per establir-se en camps de refugiats.

El camp d'Old Jalojai, a la frontera nord-oest del Pakistan, arribà a ser una llar precària i insalubre per a desenes de milers d'afganesos a finals de l'any 2000; molts d'ells serien real·lotjats en altres camps durant els anys següents.

El projecte de la Fundació Akwaba i SODEPAU, emprès el maig de 2002 i amb una durada de set mesos, es dedicà a millorar el sistema d'energia elèctrica del camp d'Old Jalojai, particularment a l'ambulatori, l'escola i la sala d'actes. Fins aleshores, l'energia elèctrica provenia d'un generador dièsel que solia fallar durant les tempestes d'arena.

La primera instal·lació que en resultà beneficiada fou l'ambulatori. La correcta conservació del material clínic i analític (vacunes, antibiòtics, etc.), així com les urgències mèdiques, necessitaven un sistema que assegurés un subministrament ininterromput d'energia.

El projecte tingué també com a objectiu capacitar, mitjançant cursos formatius, personal afganès en noves tècniques de generació d'energia, que reduïssin la utilització de combustibles fòssils i la despesa energètica per càpita.

El sistema instal·lat, constituït per una planta de generació elèctrica, a partir de mòduls solars fotovoltaics amb acumulació en una bancada de bateries i la possibilitat d'un grup electrogen auxiliar, era adequat per a zones rurals allunyades de les grans infraestructures, i era susceptible de ser traslladat i reutilitzat pels refugiats quan tornessin a les poblacions d'origen a l'Afganistan.

El informe La situación de los refugiados en el mundo (2006) de el ACNUR cifra en cuatro millones las personas que han retornado a Afganistán, desde los países vecinos, en los últimos cuatro años. La inestabilidad y las sucesivas crisis que ha vivido este país durante su historia moderna dejaron su economía e infraestructura en ruinas y tuvieron su punto álgido con el ascenso al gobierno de los talibanes y la campaña bélica declarada por Estados Unidos, con la salida del país de un tercio de la población para establecerse en campos de refugiados.

El campo de Old Jalojai, en la frontera noroeste de Pakistán, llegó a ser un hogar precario e insalubre para decenas de miles de afganos a finales del año 2000; muchos de ellos serían realojados en otros campos en los años siguientes.

El proyecto de la Fundació Akwaba y SODEPAU, emprendido en mayo de 2002 y con una duración de siete meses, estuvo dirigido a mejorar el sistema de energía eléctrica del campo de Old Jalojai, particularmente en el ambulatorio, la escuela y la sala de actos. Hasta ese momento, la energía eléctrica provenía de un generador diésel que acostumbraba a fallar durante las tormentas de arena.

La primera instalación que resultó beneficiada fue el ambulatorio. La correcta conservación del material clínico y analítico (vacunas, antibióticos, etc.), así como las urgencias médicas, precisaban de un sistema que asegurara un suministro ininterrompido de energía.

El proyecto tuvo también como objetivo capacitar, mediante cursos formativos, a personal afgano en nuevas técnicas de generación de energía, que redujeran la utilización de combustibles fósiles y el gasto energético per cápita.

El sistema instalado, constituido por una planta de generación eléctrica, a partir de módulos solares fotovoltaicos con acumulación en una bancada de baterías y la posibilidad de un grupo electrogen auxiliar, resultaba adecuado para zonas rurales alejadas de las grandes infraestructuras, y era susceptible de ser trasladado y reutilizado por los refugiados al regresar a sus poblaciones de origen en Afganistán.

VEÏNS SENSE FRONTERES

Projecte: Cap a la Reconstrucció del Teixit Productiu
País: Burundi
Zona: Províncies de Bujumbura, Ngozi, Gitega i Mwaro
Soci local: Abazimyamuro Bazira Imbibe (ABI-Burundi)
Subvenció: 78.372 €

Proyecto: *Hacia la Reconstrucción del Tejido Productivo*
País: *Burundi*
Zona: *Provincias de Bujumbura, Ngozi, Gitega y Mwaro*
Socio local: *Abazimyamuro Bazira Imbibe (ABI-Burundi)*
Subvención: *78.372 €*

A pesar de ser tan petit, Burundi és un dels països més densament poblats d'Àfrica. La seva població està configurada, principalment, per una majoria d'origen hutu, una minoria d'origen tutsi i un petit percentatge de twa o pigmeus. Els més de 10 anys de guerra civil, que han deixat 300.000 morts, 800.000 refugiats a Tanzània i centenars de milers de desplaçats interns, han convertit Burundi en un dels cinc països més empobrits del món, la qual cosa fa que depengui gairebé per complet de l'ajuda internacional. La pobresa afecta sobretot les dones de tots els orígens ètnics i això limita enormement les seves possibilitats de participació social i política; malgrat que en aquesta nova etapa política, després del retorn a l'estat de dret amb eleccions democràtiques a tots els nivells durant el 2005, un 30% dels escons del parlament burundès es troba a mans de les dones.

Des del seu naixement el 1995 l'organització Veïns Sense Fronteres ha treballat en aquest país i ha dut a terme programes, els eixos estratègics dels quals han estat l'educació per a la pau i el respecte dels drets humans, l'apoderament de la dona i la lluita contra la pobresa.

Aquest projecte, que s'inicià el 2004, amb una durada d'un any, va tenir com a objectiu millorar les condicions de vida de la població, especialment de les dones de les zones rurals, així com promoure l'aprenentatge col·lectiu de la gestió dels recursos per ajudar a la reconstrucció integral del país.

A través de la posada en marxa de petits grups productius agrícoles i ramaders, i del processament d'aliments, les participants del projecte pogueren millorar la seguretat alimentària de les seves famílies, rebre formació i augmentar els seus recursos.

La formació de les beneficiàries, a càrrec d'un grup de formadors de la contrapart local, es realitzà sobre el terreny i tenia com a eix transversal la formació en drets humans, per tal de poder resoldre els conflictes que poguessin sorgir al si dels diferents grups formats per persones d'orígens ètnics diferents.

El projecte millorà la producció a la majoria dels grups, tot i que la major part del que s'havia produït es va haver de dedicar a l'autoconsum, atesa l'extrema pobresa de les participants. El caràcter formatiu del programa i el treball en comú tingueren efectes beneficiosos en les destinatàries del projecte.

A pesar de su pequeño tamaño, Burundi es uno de los países más densamente poblados de África. Su población está configurada, principalmente, por una mayoría de origen hutu, una minoría de origen tutsi y un pequeño porcentaje de twa o pigmeos. Los más de 10 años de guerra civil, que han dejado 300.000 muertos, 800.000 refugiados en Tanzania y cientos de miles de desplazados internos, han convertido a Burundi en uno de los cinco países más empobrecidos del mundo, llevándole a depender casi por completo de la ayuda internacional. La pobreza afecta sobre todo a las mujeres de todos los orígenes étnicos y eso limita enormemente sus posibilidades de participación social y política; pese a que en esta nueva etapa política, después del retorno al estado de derecho con elecciones democráticas en 2005, un 30% de los escaños del parlamento burundés está en manos de mujeres.

Desde su nacimiento en 1995 la organización Veïns Sense Fronteres ha trabajado en este país llevando a cabo programas, cuyos ejes estratégicos han sido la educación para la paz y el respeto de los derechos humanos, el empoderamiento de la mujer y la lucha contra la pobreza.

Este proyecto, que se inició en 2004, con una duración de un año, tuvo como objetivo mejorar las condiciones de vida de la población, especialmente de las mujeres de las zonas rurales, así como promover el aprendizaje colectivo de la gestión de los recursos para ayudar a la reconstrucción integral del país.

A través de la puesta en marcha de pequeños grupos productivos agrícolas y ganaderos, y de procesamiento de alimentos, las participantes del proyecto pudieron mejorar la seguridad alimentaria de sus familias, recibir formación y aumentar sus recursos.

La formación de las beneficiarias, a cargo de un grupo de formadores de la contraparte local, se realizó sobre el terreno y tuvo como eje transversal la formación en derechos humanos, de modo que pudieran resolverse los conflictos que pudieran surgir en el seno de los distintos grupos conformados por personas de distintos orígenes étnicos.

El proyecto mejoró la producción en la mayoría de los grupos, pese a que la mayor parte de lo obtenido tuvo que dedicarse al autoconsumo, dada la extrema pobreza de las participantes. El carácter formativo del proyecto y el trabajo en común tuvieron efectos beneficiosos en las destinatarias del proyecto.